

BILIKROVI I JAPJENICE

- Proizvodnja vapna seže još iz rimskog razdoblja.
- Vapnarstvo je bilo značajna gospodarska djelatnost u zavičaju, a vapno povijesno najvažniji građevno-vezivni materijal.

Vapno se upotrebljavalo

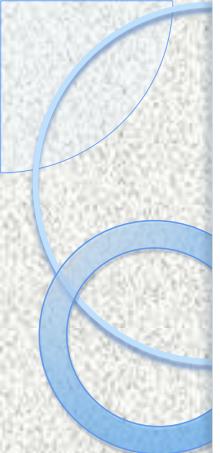
- za premazivanje krovova
- bojanje unutrašnjih i vanjskih zidova
- kao vezivni materijal
- u poljoprivredi

- Vapno se proizvodilo u japjenicama.

- JAPJENICA je peć za pečenje vapna.

Postupak gradnje japjenice

- Izbor mjesta na kojemu će se izgraditi japjenica
  - okolno kamenje mora biti „meki vapnenac“ podatan sagorijevanju
  - izdašnost zemlje pločastim kamenjem za zidanje japjenice
  - dovoljno granja i drva za održavanje vatre u ložištu
  - blizina mora radi transporta vapna

- Kopa se rupa u zemlji promjera 2,5 metra.

- Rupa se oblaže velikim kamenim pločama.

- S unutarnje strane građevine izvode se „dušnici” koji dovode zrak u ložište.

- U razini zemlje ostavlja se mali otvor za vrata japjenice.

- Krovište japjenice natkriva se velikim kamenim pločama (svoltavanje).

- Rupa se zatvara velikim kamenom.

- Nad površinom zemlje podiže se kupolasta građevina visine oko 1,5 m. To je ložište japjenice.

- Na japjenicu se slaže mnoštvo manjeg kamenja da u potpunosti prekrije kroviste (grotu).

- Krovište se naslanja na prošireni vijenac (barbakon).

- Građevina se ovija tanjim kamenim pločama (košujicon) i nasipa zemljom.

- Na krov japjenice se postavlja veliki kamen (pivac).

- Zašto nema sačuvanih japjenica?
- Nakon 8 ili 10 dana intenzivnog loženja vatra izbije kroz krov, japjenica se uruši, a kamen se sagorijevajući pretvori u vapno.

